

Krajowy
Fundusz
na rzecz Dzieci

ul. Pasteura 7
02-093 Warszawa
tel. +48 22 848 24 68
NIP: 521-29-66-282
www.fundusz.org
fundusz@fundusz.org

EUROPEJSKIE CENTRUM MUZYKI
KRZYSZTOFA PENDERECKIEGO

XXV Warsztaty Muzyki Kameralnej Krajowego Funduszu na rzecz Dzieci

Lusławice, 5-19 stycznia 2019

Witamy serdecznie i zapraszamy do zapoznania się z programem warsztatów. Ułożyliśmy go tak, żeby dać Ci możliwość pracy nad rozwojem uzdolnień muzycznych. Jak co roku chcemy położyć szczególny nacisk na wspólne muzykowanie, stąd duża ilość czasu poświęcona na muzykę kameralną. Równocześnie chcemy, aby to spotkanie było także okazją do odkrycia nowych, ciekawych dziedzin, poznania świata z nieco innej strony i nawiązania nowych przyjaźni. Mamy nadzieję, że także te pozamuzyczne aspekty staną się dla Ciebie ważną i pomocną częścią pracy nad własnym rozwojem.

W tym roku kontynuujemy i rozwijamy działalność Szkoły Lusławickiej w nawiązaniu do tradycji tego miejsca, związanych z działalnością arian i Fausta Socyna, później także Jacka Malczewskiego i współczesnej idei Krzysztofa Pendereckiego. W ramach Szkoły Lusławickiej proponujemy intensywny kurs łaciny, wycieczki, projekcje filmów dokumentalnych i fabularnych a także wykłady i warsztaty poświęcone problematyce reformacji.

Przewidujemy następujący ramowy rozkład dnia:

8.00	— śniadanie
9.00-13.15	— zespoły kameralne
9.00-13.15	— zajęcia dla plastyków
9.00-11.30	— <i>Szkoła Lusławicka</i> (cykl wykładów i warsztatów na temat reformacji)
12.00	— intensywny kurs łaciny
13.30	— obiad
15.00-16.30	— zajęcia ogólnorozwojowe (humanistyka, sztuka, muzyka, taniec)
16.30	— podwieczorek
17.00-18.30	— praca własna (ćwiczenia indywidualne, lektura)
18.45	— kolacja
19.30-20.30	— spotkania z Gośćmi Warsztatów, koncerty lub projekcje
21.00	— praca własna (ćwiczenia indywidualne, lektura)
	— obserwacje astronomiczne z Sebastianem Soberskim (w zależności od pogody)
	— warsztaty filozoficzne z Marią Mach <i>Co jest sprawiedliwe?</i> (wspólna lektura dialogu Platona <i>Eutyfron</i>)
	— warsztaty teatralne z Michałem Rogalskim (wokół <i>Putapki</i> Tadeusza Różewicza)
23.00	— cisza nocna

Zajęcia z kameralistyki będą prowadzić profesorowie akademii muzycznych w Bydgoszczy, Gdańsku, Katowicach, Krakowie i Warszawie oraz znani soliści, dawni stypendyści Funduszu.

Ważnym elementem warsztatów są też zajęcia ogólnorozwojowe, rozwijające wyobraźnię, pozwalające lepiej poznać siebie i innych uczestników. Oczekujemy od Was udziału w tych zajęciach codziennie (do wyboru jedna z propozycji).

PLAN ZAJĘĆ

5 stycznia, sobota

- 12.00 — wyjazd z Warszawy
- 18.00 — przyjazd do Lusławic, zakwaterowanie
- 18.45 — obiadokolacja
- 19.30 — zebranie organizacyjne (Sala Kameralna)

6 stycznia, niedziela

- 8.00 — możliwość udziału we mszy św. (Klasztor Sióstr Bernardynek w Kończyskach)
- 9.15 — śniadanie
- 11.00 — wprowadzenie do Szkoły Lusławickiej - projekcja filmu **Sąd nad braćmi polskimi**, reż. Stanisław Janicki
- 15.00 — wprowadzenie do zajęć:
  - Michał Rogalski - warsztaty teatralne (dla chętnych)
  - Maria Mach - warsztaty filozoficzne (dla chętnych)
- 19.30 — projekcja filmu dokumentalnego **Droga przez labirynt. Penderecki**, reż. Anna Schmidt

7 stycznia, poniedziałek

- 9.00 — kurs łaciny z Martą Szadą
- 11.30 — wprowadzenie do Szkoły Lusławickiej z Danutą Skalską-Cygan, wicedyrektor Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Zakliczynie
- 15.00 — zajęcia ogólnorozwojowe:
  - warsztaty humanistyczne (dr Rafał Szmytka, *"Jak interpretować malarstwo niderlandzkie?"*)
  - warsztaty okołomuzyczne (Michał Cygan, *Sesja nagraniowa*)
  - warsztaty okołomuzyczne (Michał Rogalski, *"Być artystą - jak to się robi"*)
  - warsztaty taneczne (Anna Bielawska, *Joga*)
- 19.30 — warsztaty filozoficzne lub teatralne (dla chętnych)

8 stycznia, wtorek

- 9.00 — Szkoła Lusławicka: dr Rafał Szmytka, Instytut Historii UJ
Niderlandy i reformacja
- 15.00 — zajęcia ogólnorozwojowe
  - Szkoła Lusławicka - dr Rafał Szmytka, **Niderlandy i reformacja**
  - warsztaty plastyczne z Anną Bielawską
  - warsztaty okołomuzyczne (Justyna Gancarek, *Wizyta w pracowni lutniczej*, maks. 8 osób, wyjazd o 14.30)
  - warsztaty taneczne (Cracovia Danza, *Tańce renesansowe*)
- 19.30 — projekcja filmu **Siódma pieczęć**, reż. Ingmar Bergman

9 stycznia, środa

- 9.00 — Szkoła Lusławicka: dr Karolina Ćwiek-Rogalska, Instytut Sławistyki PAN
Husyci - postapokaliptyczni jeźdźcy czy pierwsi komuniści albo jak zmienić ruch religijny w siłę polityczną
- 15.00 — zajęcia ogólnorozwojowe:

- warsztaty humanistyczne (Michał Rogalski, "Być artystą - jak to się robi")
  - warsztaty plastyczne z Anną Bielawską
  - warsztaty okołomuzyczne (Sebastian Soberski, „Dźwięki kosmosu”?)
  - warsztaty taneczne (Cracovia Danza, *Tańce renesansowe*)
- 17.00 — Koncert Solistów cz. I
- 19.30 — warsztaty filozoficzne lub teatralne (dla chętnych)

10 stycznia, czwartek

- 9.00 — Szkoła Luśławicka: ks. dr Stanisław Adamiak
List do Rzymian
- 15.00 — zajęcia ogólnorozwojowe:
- warsztaty humanistyczne (dr Karolina Ćwiek-Rogalska, "I wojna światowa: koniec starego świata czy początek świata nowego?")
  - warsztaty plastyczne z Anną Bielawską
  - warsztaty okołomuzyczne (ks. dr Stanisław Adamiak, "Ordinarium Missae")
  - warsztaty taneczne (Cracovia Danza, *Tańce renesansowe*)
- 17.00 — Koncert Solistów cz. II
- 19.30 — warsztaty filozoficzne lub teatralne (dla chętnych)

11 stycznia, piątek

- 10.00 — spacer po posiadłości Państwa Elżbiety i Krzysztofa Pendereckich (dla chętnych)
- 15.45 — wyjazd do Starego Teatru w Krakowie
- 19.15 — William Shakespeare, **Król Lear**, reż. Jan Klata, Narodowy Teatr Stary im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie
- 21.45 — wyjazd z Krakowa

12 stycznia, sobota

- 9.00 — Szkoła Luśławicka: Marta Szada, Instytut Historyczny UW
Spór o Boga: Ariusz, arianie i wielkie debaty teologiczne IV wieku
- 15.00 — zajęcia ogólnorozwojowe:
- warsztaty humanistyczne (prof. Małgorzata Grzegorzewska, *Dyskusja o spektaklu Król Lear*)
  - warsztaty plastyczne - montaż wystawy
  - warsztaty okołomuzyczne (ks. dr Stanisław Adamiak, "Proprium Missae")
- 18.00 — kolacja
- 19.00 — Koncert Absolwentów Programu Pomocy Młodzieży Wybitnie Uzdolnionej
(Julia Kociuban, Małgorzata Wasiucioneck, Magdalena Bojanowicz, Bartosz Koziak)
w przerwie wernisaż prac podopiecznych Funduszu – uczestników Warsztatów
(Kaja Świerczewska, Miriam Koper, Arkadii Martyniuk, Petro Martyniuk, Adam Skrzypiec)
- 21.15 — warsztaty filozoficzne lub teatralne (dla chętnych)

13 stycznia, niedziela

- 8.00 — możliwość udziału we mszy św. (Klasztor Sióstr Bernardynek w Kończyskach)
- 9.15 — śniadanie
- 10.00 — Szkoła Luśławicka: prof. Małgorzata Grzegorzewska, Instytut Anglistyki UW
Milton i konteksty ariańskie
- 14.30 — wyjazd na wycieczkę do Biecza i Binarowej
- 17.45 — wyjazd z Binarowej
- 18.30 — powrót do Luśławic
- 19.30 — projekcja filmu **Pokuta**, reż. Tengiz Abuładze
- 22.30 — warsztaty filozoficzne lub teatralne (dla chętnych)

14 stycznia, poniedziałek

- 9.00 — Szkoła Lusławicka: dr Sebastian Duda, redakcja *Więzi Pokuta*
- 15.00 — zajęcia ogólnorozwojowe:
- warsztaty humanistyczne (Grzegorz Barasiński, *Warsztaty kaligraficzne*)
  - warsztaty plastyczne (dr Daria Rzepiela & dr Tomasz Wełna, *Otwarte warsztaty grafiki*)
  - warsztaty okołomuzyczne (Lech Dzierżanowski, *Praktyczne aspekty życia artysty*)
  - warsztaty okołomuzyczne (Paulina Książek, *Gdzie kończy się interpretacja, a zaczyna destrukcja (?) O cyklu Winterreise Franza Schuberta*)
  - warsztaty taneczne (Cracovia Danza, *Tańce barokowe*)
- 17.00 — Pokaz tańców renesansowych i barokowych w wykonaniu zespołu Cracovia Danza
- 19.30 — *Kompozytorzy emigracyjni - czy ciągle "źle obecni"?*, spotkanie z Panem Lechem Dzierżanowskim
- 21.15 — warsztaty filozoficzne lub teatralne (dla chętnych)

15 stycznia, wtorek

- 9.00 — Szkoła Lusławicka: dr Igor Kraszewski, Instytut Historyczny UAM
Władca w operze barokowej. Panegiryk czy podręcznik?
- 15.00 — zajęcia ogólnorozwojowe:
- warsztaty humanistyczne (Grzegorz Barasiński, *Warsztaty kaligraficzne*)
  - warsztaty plastyczne (dr Daria Rzepiela & dr Tomasz Wełna, *Otwarte warsztaty grafiki*)
  - warsztaty okołomuzyczne (Lech Dzierżanowski, *"Praktyczne aspekty życia artysty"*)
  - warsztaty okołomuzyczne (dr Barbara Kaszuba, *"Propedeutyka kompozycji, instrumentacja"*)
  - warsztaty taneczne (Cracovia Danza, *Tańce barokowe*)
- 19.30 — warsztaty filozoficzne lub teatralne (dla chętnych)
- 21.00 — warsztaty orkiestrowe z Danielem Mieczkowskim (dla chętnych)

16 stycznia, środa

- 9.00 — Szkoła Lusławicka: **wyjazd do Muzeum Diecezjalnego w Tarnowie**
- 13.30 — powrót do Lusławic
- 15.00 — zajęcia ogólnorozwojowe:
- warsztaty humanistyczne (Grzegorz Barasiński, *Warsztaty kaligraficzne*)
  - warsztaty plastyczne (dr Daria Rzepiela & dr Tomasz Wełna, *Otwarte warsztaty grafiki*)
  - warsztaty okołomuzyczne (Daniel Mieczkowski, *"Jak wiele można wysłyszeć słuchając nieznanego nam utworu"*)
  - warsztaty okołomuzyczne (Paulina Książek, *Gdzie kończy się interpretacja, a zaczyna destrukcja (?) O cyklu Winterreise Franza Schuberta*)
  - warsztaty taneczne (Cracovia Danza, *Tańce barokowe*)
- 19.30 — *Uczucia w muzyce. Esencja, pomoc czy przeszkoda? Spojrzenie nowożytne.*, wykład dr. Igora Kraszewskiego
- 21.15 — warsztaty filozoficzne lub teatralne (dla chętnych)
- 21.00 — warsztaty orkiestrowe z Danielem Mieczkowskim (dla chętnych)
- 21.00 — zajęcia z kompozycji z dr Barbarą Kaszubą (dla chętnych)

17 stycznia, czwartek

- 9.00 — Szkoła Luśławicka: Albert Kozik, MISH UW
O tym, czy należy postępować opieszale
Reformacyjny spór o sztukę religijną w początkach XVI wieku
- 15.00 — zajęcia ogólnorozwojowe:
- warsztaty humanistyczne (Grzegorz Barasiński, *Warsztaty kaligraficzne*)
  - warsztaty plastyczne (dr Daria Rzepiela & dr Tomasz Wełna, *Otwarte warsztaty grafiki*)
  - warsztaty okołomuzyczne (prof. dr hab. Małgorzata Gamrat, *Muzyka uchem pisarza - Honoriusz Balzak i muzyka*)
- 17.00 — Koncert Muzyki Kameralnej w wykonaniu Uczestników Warsztatów (Sala Kameralna)
(kwalifikacja na podstawie decyzji profesorów prowadzących zespoły kameralne)
- 19.30 — warsztaty filozoficzne lub teatralne (dla chętnych)
- 21.00 — warsztaty orkiestrowe z Danielem Mieczkowskim (dla chętnych)
- 21.00 — zajęcia z kompozycji z dr Barbarą Kaszubą (dla chętnych)

18 stycznia, piątek

- 9.00 — Szkoła Luśławicka: dr Jakub Koryl, Wydział Polonistyki UJ
Wizualne wyobrażenia o reformacji: 95 tez Marcina Lutra
- 15.00 — zajęcia ogólnorozwojowe:
- warsztaty humanistyczne (Grzegorz Barasiński, *Warsztaty kaligraficzne*)
  - warsztaty plastyczne - montaż wystawy
  - warsztaty okołomuzyczne (prof. dr hab. Małgorzata Gamrat, *Muzyka uchem pisarza - Honoriusz Balzak i muzyka*)
- 18.00 — kolacja
- 19.00 — Koncert Muzyki Kameralnej w wykonaniu Uczestników Warsztatów (Sala Koncertowa)
(kwalifikacja na podstawie decyzji profesorów prowadzących zespoły kameralne)
- spektakl w wykonaniu Uczestników Warsztatów
- 22.00 — spotkanie pożegnalne, a po nim pakowanie i sprzątanie

19 stycznia, sobota

- 7.45 — śniadanie i odbiór suchego prowiantu
- 8.30 — wyjazd z Luśławic
- ok. 15.00 — przyjazd do Warszawy na Dworzec Centralny, a następnie do Biura Funduszu

kierownictwo warsztatów

Maria Mach, dyrektor Biura Krajowego Funduszu na rzecz Dzieci
tel. 797 412 314 (we wszystkich sytuacjach alarmowych)

organizacja

Katarzyna Musiał, Krajowy Fundusz na rzecz Dzieci
tel. 694 231 789

kameralistyka

Magdalena Bojanowicz, Akademia Muzyczna im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy
prof. Krystyna Borucińska, Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie
dr Łukasz Chrzęszcz, Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie
prof. Elżbieta Dastych-Szwarc, Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie
dr Wojciech Fudala, Polish Cello Quartet
prof. Andrzej Gębski, Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie
prof. Romuald Gołębiowski, Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie
dr Bartosz Koziak, Akademia Muzyczna im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy
Krzysztof Książek, Hochschule für Musik, Theater und Medien w Hanowerze
Jan Lewandowski, Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku
prof. Maria Sz wajger-Ku łakowska, Akademia Muzyczna im. Karola Szymanowskiego w Katowicach
prof. Marek Szwarc, Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie
Aleksandra Świgit, Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku
Piotr Zawadzki, Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie

goście warsztatów

Lech Dzierżanowski
Julia Kociuban, Akademia Muzyczna im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi
Daniel Mieczkowski, student Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie
Piotr Pawlak, student Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku
dr Małgorzata Wasiucione, Akademia Muzyczna im. Karola Szymanowskiego w Katowicach
tancerze zespołu Cracovia Danza

pianiści – korepetytorzy

Maria Sterczyńska, Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie
Krystyna Stojek, Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku

zajęcia ogólnorozwojowe

ks. dr Stanisław Adamiak, Wydział Historyczny UW
Grzegorz Barasiński, Polskie Towarzystwo Kaligraficzne
Anna Bielawska, studentka ASP w Warszawie
Michał Cygan, Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego
dr Karolina Ćwiek-Rogalska, Instytut Sławistyki PAN
Justyna Gancarek, Pracownia lutnicza w Gromniku
Paulina Książek, Instytut Muzykologii UW, Instytut Sztuki PAN

obserwacje astronomiczne

Sebastian Soberski, Planetarium w Grudziądzu, Centrum Astronomiczne UMK w Toruniu

zajęcia kompozytorskie

dr Barbara Kaszuba, Akademia Muzyczna im. Ignacego Jana Paderewskiego w Poznaniu

zajęcia z plastykami

dr Daria Rzepiela & dr Tomasz Wełna
Anna Bielawska, studentka ASP w Warszawie

zajęcia teatralne

Michał Rogalski, Akademia Teatralna im. Aleksandra Zelwerowicza

kurs łaciny klasycznej

dr hab. Barbara Bibik, Katedra Filologii Klasycznej UMK (autorka programu)
Marta Szada, Instytut Historyczny UW

Szkoła Luśławicka

Program seminariów na temat reformacji w nawiązaniu do tradycji jednego z najżywszych ośrodków intelektualnych polskiej reformacji, prowadzonego w latach 1560-1664 między innymi przez Fausta Socyna, inicjatywy Jacka Malczewskiego, który w latach 1923-1926 prowadził w Luśławicach szkółkę malarską oraz do idei prof. Krzysztofa Pendereckiego.

8 stycznia, wtorek

9.00 — dr Rafał Szmytka, Instytut Historii UJ

Niderlandy i reformacja

W 1648 roku ostatecznie uznane zostało na arenie międzynarodowej nowe państwo, zwane Republiką Zjednoczonych Prowincji. Powstało ono w wyniku wojny trwającej osiemdziesiąt lat. Antyhiszpańskie powstanie, ponieważ tak zwykło nazywać się jej pierwszy etap, wybuchło z powodu prześladowań religijnych i krwawych rządów namiestników Filipa II Habsburga. Arcykatolicki król Hiszpanii nie mógł znieść, że w diamencie jego korony, jakim były Niderlandy, pojawiła się skaza reformacji. Podczas zajęć zastanowimy się, czym tak naprawdę były Kraje Nizin i dlaczego stały się centrum wyznań reformowanych w nowożytnej Europie. Kim byli *liefhebbers*, w jaki sposób na rozwój reformacji wpłynął druk, czym były izby retoryczne – to tylko niektóre z zagadnień poruszanych podczas spotkań pt.: *Niderlandy i reformacja*.

9 stycznia, środa

9.00 — dr Karolina Ćwiek-Rogalska, Instytut Sławistyki PAN

Husyci - postapokaliptyczni jeźdźcy czy pierwsi komuniści albo jak zmienić ruch religijny w siłę polityczną

W trakcie zajęć uczestnicy będą mieli okazję zapoznać się z mitem husyckim i jego ewolucją na ziemiach czeskich (na podstawie wybranych tekstów kultury) od XIV do XX wieku, ze szczególnym uwzględnieniem przemian, jakie zaszły w nim w XIX i I połowie XX wieku.

10 stycznia, czwartek

9.00 — ks. dr Stanisław Adamiak

List do Rzymian

Głównym hasłem reformatorów Kościoła w XVI wieku był powrót do prawdy Ewangelii. Wszelkie dysputy międzywyznaniowe toczyły się więc w oparciu o całe Pismo Święte, ale jego częścią, która budziła największe kontrowersje, były listy św. Pawła. Najważniejszym z nich jest List do Rzymian, w którym zawiera się większość tematów podnoszonych w sporach reformacyjnych, takich jak: kwestia usprawiedliwienia, ludzka skłonność do grzechu (także po chrzcie), relacja między wiarą, uczynkami i prawem, rola Jezusa Chrystusa w historii zbawienia.

12 stycznia, sobota

9.00 — Marta Szada, Instytut Historyczny UW

Spór o Boga: Ariusz, arianie i wielkie debaty teologiczne IV wieku

Historycy późnego antyku i teologowie bez wahania wskazują czwartowieczne spory o doktrynę Boga jako jedno z najważniejszych formacyjnych procesów chrześcijaństwa. Dlaczego gorące dyskusje pomiędzy zwolennikami rozmaitych sposobów opisanie i wyjaśnienia relacji pomiędzy Bogiem Ojcem i Synem Bożym miały tak fundamentalne znaczenie? Co mówią nam o roli filozofii klasycznej w kształtowaniu doktryny chrześcijańskiej? Czego możemy się dzięki nim dowiedzieć o tym jak rozumiano i wyjaśniano Pismo święte? I czemu w ten wewnętrzny teologiczny spór zaangażowany był cesarz? Z bliska przyjrzymy się również właściwemu nauczaniu Ariusza, prezbitera z Aleksandrii, którego wystąpienie rozpoczęło wieloletnie spory. W następnych stuleciach, w czasach Reformacji, ale i współcześnie, cała gama poglądów religijnych określana była "arianizmem" - zastanowimy się na ile rzeczywiście kontynuowały one doktrynę Ariusza i jego uczniów.

13 stycznia, niedziela

10.00 — prof. Małgorzata Grzegorzewska, Instytut Anglistyki UW

Milton i konteksty ariańskie

Zajęcie będą poświęcone analizie pojęcia Mądrości Bożej w poemacie Johna Milтона *Raj utracony*. Pozwoli to na szersze spojrzenie na teologiczny komponent jego twórczości, zwłaszcza w kontekście współczesnych mu sporów religijnych i politycznych

14 stycznia, poniedziałek

9.00 — dr Sebastian Duda, Laboratorium *Więzi*

Pokuta

Czy można wymóc coś na Bogu przez wypełnianie pobożnych praktyk lub przez dobre uczynki? Nie tylko Marcin Luter w dziejach chrześcijaństwa dawał na tak postawione pytanie odpowiedź negatywną. Bóg nic nam nie jest dłużny, a zbawienie kogokolwiek ma wyłącznie źródło w Jego woli. A jednak protestanci nie odrzucili pojęcia pokuty. Uznali tylko, że chrześcijanie powinni mu nadawać inne znaczenie niż to, które uznano w rzymskim katolicyzmie za jedynie prawdziwe. Spór o owo znaczenie toczy się w teologii chrześcijańskiej do dziś. Na zajęciach będziemy przyglądać się kilku najważniejszym odstonom tego sporu.

15 stycznia, wtorek

9.00 — dr Igor Kraszewski, Instytut Historyczny UAM

Władca w operze barokowej. Panegiryk czy podręcznik?

Operę barokową nieraz trudno zrozumieć ludziom XXI wieku. Pomocne są rozmaite klucze i jeden z takich kluczy chciałbym pokazać na tegorocznych warsztatach. W barokowym teatrze muzycznym najchętniej pokazywano perypetie władców: rozterki między rolą publiczną a zamiłowaniem do prywatności, między obowiązkiem a zachciankami, między cnotą a upodleniem, między uczuciami a rozumem. Służyły temu bogate środki literackie, teatralne i muzyczne, niemal wszystko, co może oddziaływać na zmysły. Czy zamiarem twórców i odbiorców tych wyrafinowanych widowisk była chęć pochlebiania czy pouczenia? Czy po obejrzeniu i wysłuchaniu opery barokowej widz będzie lepszy i mądrzejszy, czy tylko zniesmaczony? Będziemy się starali odpowiedzieć na te pytania na mało znanym, a niesłychanie atrakcyjnym materiale muzycznym - nawet znawcy mogą liczyć na zaskoczenie.

16 stycznia, środa

9.00 — **wycieczka autokarowa do Muzeum Diecezjalnego w Tarnowie**

Muzeum Diecezjalne w Tarnowie to najstarsze muzeum diecezjalne w Polsce. Założone w roku 1888 przez ówczesnego rektora Seminarium Duchownego Ks. Józefa Bąbę, mieściło się w budynku tegoż Seminarium, w okresie międzywojennym w Ratuszu miejskim, zaś obecnie mieści się w zabytkowych kamieniczkach z wieku XVI, w sąsiedztwie Katedry. Najważniejszy dział zbiorów stanowią zabytki sztuki cechowej - gotyckiej rzeźby i malarstwa z terenu Małopolski.

17 stycznia, czwartek

9.00 — Albert Kozik, MISH UW

O tym, czy należy postępować opieszale

Reformacyjny spór o sztukę religijną w początkach XVI wieku

Gdy w maju 2015 roku tzw. Państwo Islamskie przejęło położoną na terenie Syrii Palmyrę, jego bojownicy natychmiast rozpoczęli niszczenie znajdujących się tam obiektów archeologicznych. Wysadzono wyjątkowe i bezcenne zabytki sztuki, łączące w sobie monumentalizm grecko-rzymskiej architektury z lokalnymi kultami semickimi, które samozwańczy żołnierze kalifatu uznali za pogańskie, bałwochwalcze i urażające Allaha samym swoim istnieniem. Choć ten akt destrukcji jest bez wątpienia szokujący, w szerszej historycznej perspektywie nie jest wcale wyjątkowy – poprzedzają go spory o obrazy i święte wizerunki toczony nie tylko na gruncie islamu, ale również

judaizmu i chrześcijaństwa. Na zajęciach przyjrzymy się jednemu z takich konfliktów: krucjacie, którą wytoczyli sztuce religijnej reformacyjni teologowie początku XVI wieku. Słowa wielu z nich inspirowały niejednokrotnie zarówno prostych wiernych, jak i władców całych państw, do niszczenia rzeźb i obrazów, które jeszcze kilka lat wcześniej cieszyły się ogromną popularnością jako przedmioty kultu. Poznamy dokładnie teksty najważniejszych autorów protestanckich podejmujących kwestię utrzymania bądź zniesienia obrazów religijnych, w tym traktaty samego Marcina Lutra. Sięgając do bizantyjskich korzeni sporu – ale pamiętając przy tym, że jest to jeden najważniejszych punktów zapalnych głównych religii abrahamowych w ogóle – spróbujemy zastanowić się, dlaczego właściwie święte obrazy mogą wydawać się kontrowersyjne i dlaczego z takim zapałem niszczone je w XVI wieku.

18 stycznia, piątek

9.00 — dr Jakub Koryl, Wydział Polonistyki UJ

95 tez Marcina Lutra – 500 lat później

Zajęcia będą poświęcone zagadnieniu zbiorowych i wizualnych wyobrażeń o Marcinie Lutrze i reformacji luterańskiej. W szczególności będą one dotyczyć tzw. mitu założycielskiego reformacji, czyli przybicia na drewnianych drzwiach kościoła zamkowego w Wittenberdze 95 tez o odpustach, dnia 31 października 1517 roku. Rozpoczniemy od wspólnej lektury 95 tez, by na takiej podstawie spróbować udzielić wstępnej odpowiedzi na pytanie, czy tezy Lutra rzeczywiście mogły tak znacząco wpłynąć na losy chrześcijaństwa, dlaczego stały się one jednym z najważniejszych tekstów w historii nowożytnego świata, a data 31 października 1517 roku na stałe weszła do kalendarza największych wydarzeń. W drugiej, dłuższej części zajęć postawimy sobie dwa zasadnicze pytania, a mianowicie: „czy cokolwiek szczególnego wydarzyło się w Wittenberdze 31 października 1517 roku?” oraz „co tego dnia mogło się wydarzyć?”. Brak nam dziś bowiem pewności, że Luter rzeczywiście przybił tego dnia swoje 95 tez. Bez względu jednak na owe wątpliwości, to domniemane wydarzenie nie przestaje kształtować wyobraźni ludzi na całym świecie. Pytanie zatem, dlaczego tak się dzieje? Wykładowi będą stale towarzyszyć liczne, historyczne ilustracje, które albo kształtowały wyobraźnię luteran i chrześcijan w ogóle, albo były wizualnym odwzorowaniem pewnych zbiorowych wyobrażeń o Lutrze i reformacji. Na podstawie materiałów wizualnych jako podstawowych dokumentów historycznych zobaczymy w jaki sposób na przestrzeni przeszło pięciuset lat interpretowano wydarzenie, które miało lub miało mieć miejsce w Wittenberdze. Pomogą one nam również zrozumieć jaka była faktyczna i domniemana rola publikacji 95 tez o odpustach w zainicjowaniu reformacji albo czy sam Luter w ogóle chciał zostać postacią, którą jest dzisiaj. Mile widziana będzie podstawowa wiedza na temat reformacji i życia Marcina Lutra.

zakwaterowanie

Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego
Lusławice 250, 32-840 Zakliczyn
tel. 14 665 10 30, luslawice@penderecki-center.pl

warsztaty sfinansowane przez:

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.**

**[KULTURA
DOSTĘPNA**

